

Creiem que, qualsevol que sigui la posició crítica que hom adopti davant l'estructuralisme lingüístic, aquesta obra és indispensable per a tots els qui s'interessen pels problemes i per les direccions de la lingüística moderna.

Josep ROCA i PONS

ROBERT LADO: *Linguistics Across Cultures: Applied Linguistics for Language Teachers*. Ann Arbor, The University of Michigan Press, 1957. 142 pàgs.

Entre les nombroses obres publicades als Estats Units dedicades, sobretot, als mestres de llengües estrangeres, l'obra que comentem ocupa un lloc ben destacat. El seu autor és, actualment, el cap de l'Institute of Linguistics and Languages de la Universitat de Georgetown a Washington i és reconegut com un dels lingüistes més notables del país.

Com en altres obres d'aquest tipus, hom es basa en els resultats de la lingüística moderna per a l'ensenyament de llengües estrangeres. L'autor insisteix en un fet obvi, però que fins ara no ha estat tingut en compte d'una manera sistemàtica i conseqüent: l'estudiant d'una llengua estrangera té problemes i dificultats específics, derivats dels hàbits concrets en la llengua pròpia. Gairebé tota l'obra tracta de la manera com s'han de comparar les llengües, de cara a la finalitat pràctica indicada. Les comparacions entre l'anglès i el castellà hi són particularment freqüents. Hom es refereix a la comparació dels sistemes fònics, les estructures gramaticals, els sistemes lèxics i els sistemes d'escriptura. Finalment l'autor afegeix un capítol sobre la comparació entre cultures distintes en relació amb el llenguatge.

L'obra del senyor Lado, escrita amb una gran claredat i organitzada d'una manera coherent, es fa indispensable per a tots aquells qui es dediquen a l'ensenyament de llengües estrangeres, però, ultra això, a través de les comparacions indicades, hom hi troba, exposades amb precisió, idees generals i fonamentals de la lingüística americana moderna.

Josep ROCA i PONS

CHARLES F. HOCKETT: *A Course in Modern Linguistics*. New York, The MacMillan Co., 1957. 622 pàgs.

Aquest llibre i el de Gleason *An Introduction to Descriptive Linguistics*¹ són conegudíssims als Estats Units i són emprats en molts cursos d'iniciació a la lingüística general. L'obra pertany a la direcció estructuralista que s'inicià en el país esmentat amb Sapir i, sobretot, amb Bloomfield. La primera part, sota el títol «Phonology», és dedicada a la fonètica i a la «Phonemics», la qual és l'equivalent parcial de la fonologia en el sentit de l'escola de Praga. La morfologia i la sintaxi són estudiades d'acord amb el criteri divisionista americà. Per morfologia hom entén l'estudi dels morfemes i la manera com aquests formen els mots. La sintaxi s'ocupa de les maneres en què els mots i els morfemes suprasedgmentals — l'entonació, sobretot — es combinen en les frases. No ens sembla encertat ni respon a un criteri general el fet d'incloure

1. Cf. pàg. anterior.

entre la fonologia i la gramàtica — morfologia i sintaxi — la «Morphophonemics», afí a la morfonologia de Trubetzkoy, que estudia les modificacions sistemàtiques que experimenten els morfemes per motius fònics o morfològics (per exemple, *-s*, *-os* en el morfema que expressa el plural dels noms en català). És sabut que, d'acord amb la terminologia americana, les variants fonemàtiques s'anomenen *alofons*, i les variants morfològiques d'un mateix morfema, *alomorfs*.

En la impossibilitat de fer un estudi detallat de l'obra, aprofitem aquesta avinentesa per a remarcar la manca de contacte en les nostres latituds amb les tendències més modernes de la lingüística, sobretot l'americana. També és lamentable, però, el caràcter exageradament exclusivista d'aquesta darrera. Cal tenir en compte l'extraordinària transcendència que aquestes noves tendències han tingut als Estats Units en l'ensenyament de les llengües.

Josep ROCA i PONS

EMILIO PERUZZI: *Saggi di linguistica europea*. Salamanca, Instituto Antonio de Nebrija: Colegio Trilingüe de la Universidad (CSIC), 1958. 106 pàgs. («Tesis y Estudios Salmantinos», X.)

Els diversos estudis inclosos dins aquest volum es basen en el principi de la convergència de les llengües europees i en el fenomen de la progressiva formació d'un *lèxic europeu*, lloc comú de la lingüística contemporània. El tema és, per a qualsevol estudiós dels problemes de la llengua, i especialment per al romanista, realment apassionant; Emilio Peruzzi el tracta amb evident competència i amb notable proliferació de fonts, d'arguments i de comparances, que, sense deixar cap racó de l'àmbit europeu, s'estenen ben sovint als dominis asiàtics i, especialment, als americans. El llibre consta de dues parts, dedicades a l'uropeisme lingüístic i a l'uropeisme locucional. La primera, de caràcter introductori, glossa el fenomen des dels seus orígens i a través dels diversos trets del seu desenrotllament; la segona conté tres assaigs concrets sobre locucions que acusen un criteri o més d'uropeisme.

El concepte d'uropeisme lingüístic és analitzat, amb gran cura i precisió, com un tipus de comunitat de llengua cap al qual tendeixen, assolint un caràcter peculiar i unitari, els pobles de cultura europea, gràcies a llur parentiu de civilització accentuat i dirigit per les eficaces condicions de la vida contemporània. D'on, acudint, potser abusivament, a un terme oriünd de la geografia lingüística, Peruzzi es pot referir a la constitució i a la creixença d'un complex d'*isoglosses* que permeten de considerar els idiomes europeus com un grup ben definit, més enllà de llurs possibles diferències tipològiques i genealògiques, dins el camp d'una pura classificació cultural: un grup, en suma, capaç de delinear una Europa lingüística, és a dir, un tipus lingüístic europeu, tal com es pot assenyalar una cultura o una civilització europea. Aquesta evolució lingüística, bé que sembli l'estadi d'un llarg procés, és avui el resultat d'una general cosmopolitització de la vida, determinada per la velocitat del progrés, pel desenrotllament de la tècnica i de la ciència, per la revolució industrial, per l'incessant millorament de les comunicacions, per la interdependència de l'economia universal i per la socialització de la cultura. Com a exemples transparents del fenomen, Peruzzi descriu ací i allà la història de certs *prefixoides*, com *tele-*, *micro-*, *anti-*, els quals han tingut